

Türkiye'de HIV Epidemiyolojisi ve Endişelerimiz

Diğer Riskli Gruplar İçin Ne Yapılabilir?

Dr. Ahmet Soner EMRE

Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı

Riskli Gruplar Kimdir?

- Gençler
- Seks İŖçileri
- LGBTİ+
- Damar içi madde kullananlar
- Göçmenler
- Sağlık Hizmetine eriŖimde zorluk yaŖayanlar

Riskli Gruplar neden Riskli?

- Gençler
- Seks İşçileri
- LGBTİ+
- Damar içi madde kullananlar
- Göçmenler
- Sağlık Hizmetine erişimde zorluk yaşayanlar

Riskli Gruplar İçin Ne Yapabiliriz?

- Cinsel Sağlık Eğitimi
- Risk Farkındalığı Artırma Faaliyetleri
- Önyargı ve Damgalamayı Azaltma alışmaları
- Teste Ulaşımı Kolaylaştırma
- Kondom – PrEP – PEP
- Yabancılar İçin Dil Desteği ve Sağlığa Erişim
- STK – Yerel Yönetim – Merkezi Yönetim – Akademi İşbirliği

Riskli Gruplar İçin Ne Yapabiliriz?

- Cinsel Sağlık Eğitimi
- Risk Farkındalığı Artırma Faaliyetleri
- Önyargı ve Damgalamayı Azaltma alışmaları
- Teste Ulaşımı Kolaylaştırma
- Kondom – PrEP – PEP
- Yabancılar İçin Dil Desteği ve Sağlığa Erişim
- STK – Yerel Yönetim – Merkezi Yönetim – Akademi İşbirliği

Gençler Kendi Sağlığını Konuşuyor

- Güvenli cinsellik konusunda farkındalık kazandırmak
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığıyla ilişkili doğru bilgilerin yaygınlaştırılmasını sağlamak
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda koruyucu davranışların sergilenmesine yönelik tutumları desteklemek
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığında risk azaltan, sağlıklı davranışları özendirme
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda bireylerin **sağlık yardımı arama davranışını güçlendirmek**
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığının psikolojik, psikososyal ve sosyal boyutlarına ilişkin farkındalık oluşturmak

Gençler Kendi Sağlığını Konuşuyor

Gençlere Yönelik Eğitimler

Riskli Gruplar İçin Ne Yapabiliriz?

- Cinsel Sağlık Eğitimi
- Risk Farkındalığı Artırma Faaliyetleri
- Önyargı ve Damgalamayı Azaltma alışmaları
- **Teste Ulaşımı Kolaylaştırma**
- Kondom – PrEP – PEP
- Yabancılar İçin Dil Desteği ve Sağlığa Erişim
- STK – Yerel Yönetim – Merkezi Yönetim – Akademi İşbirliği

Sağlık Bakanlığı Tarama Programı

- Evlilik Öncesi Tarama
- Cerrahi Operasyon Öncesi Tarama
- Gebelikte Tarama
- **GDTM**

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi

2007 yılında Ankara, İstanbul, İzmir ve Trabzon illerinde, HIV/AIDS Önleme ve Destek Programı kapsamında yüksek risk altındaki topluluklar başta olmak üzere bütün topluma yönelik olarak, HIV/AIDS konusunda ücretsiz danışmanlık ve test hizmetleri ile koruyucu hizmet sunumunun amaçlandığı gönüllü danışmanlık ve test merkezleri (GDTM) kurulmuştur.

Proje kapsamında yürütülen bu merkezler, 2008 yılında projenin sona ermesi ile kapanmıştır.

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi

2015 yılında İstanbul Şişli Belediyesi GDTM tekrar açıldı.

2016 yılında Ankara Çankaya Belediyesi GDTM hizmete girdi.

2017 yılında İstanbul Beşiktaş Belediyesi hizmete girdi.

2018 yılında İzmir Konak Belediyesi, Bursa Nilüfer Belediyesi ve Mersin Büyükşehir Belediyesi GDTM hizmete girdi.

GDTM Tanımı

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri;

HIV/AIDS açısından risk altında bulunan grupların yanı sıra HIV/AIDS şüphesi taşıyan herkese, HIV/AIDS'e ilişkin danışmanlık hizmeti vermek,

Aynı zamanda **anonim (gizlilik esasları içerisinde) ve ücretsiz** test yaptırabilme imkânı sunmak,

Test sonucu pozitif çıkan bireyleri tanı ve tedavi için bir merkeze yönlendirmek üzere oluşturulmuş merkezlerdir.

*T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı

2019-2024 Türkiye HIV/AIDS Kontrol Programı

Hedef 2.2. Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri'nin hizmet sunumunu geliştirmek

Faaliyetler:

1. GDTM'lerin **yaygınlaştırılması**
2. GDTM hizmet sunumunun ve personel eğitimlerinin **standardizasyonunun ve sürekliliğinin sağlanması**
3. HIV/AIDS korunma, bulaş yolları konusunda bilgi verilmesi, ücretsiz ve gizlilik esasları içerisinde HIV test hizmetinin sunulması, test öncesi ve sonrasında danışmanlık hizmetinin verilmesi, tedavi için bir merkeze yönlendirme yapılması amacıyla GDTM için ilgili **standart uygulama rehberlerinin hazırlanması**
4. GDTM'lerin **mesai saatleri dışında** da ulaşılabilirliğini ve erişilebilirliğini artırmaya yönelik dış ulaşım aktivitelerinin planlanması ve yürütülmesi

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi

2023 yılında Diyarbakır Dicle Üniversitesi bünyesinde GDTM açıldı.

2024 yılında İzmir Tepecik E.A.H. Bünyesinde GDTM açıldı.

2025 yılında İstanbul Avcılar Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Adana Seyhan Belediyesi ile İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi de GDTM hizmeti veren kurumlar listesine eklendi.

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi

İstanbul Kadıköy Belediyesi

İzmir Karabağlar Belediyesi

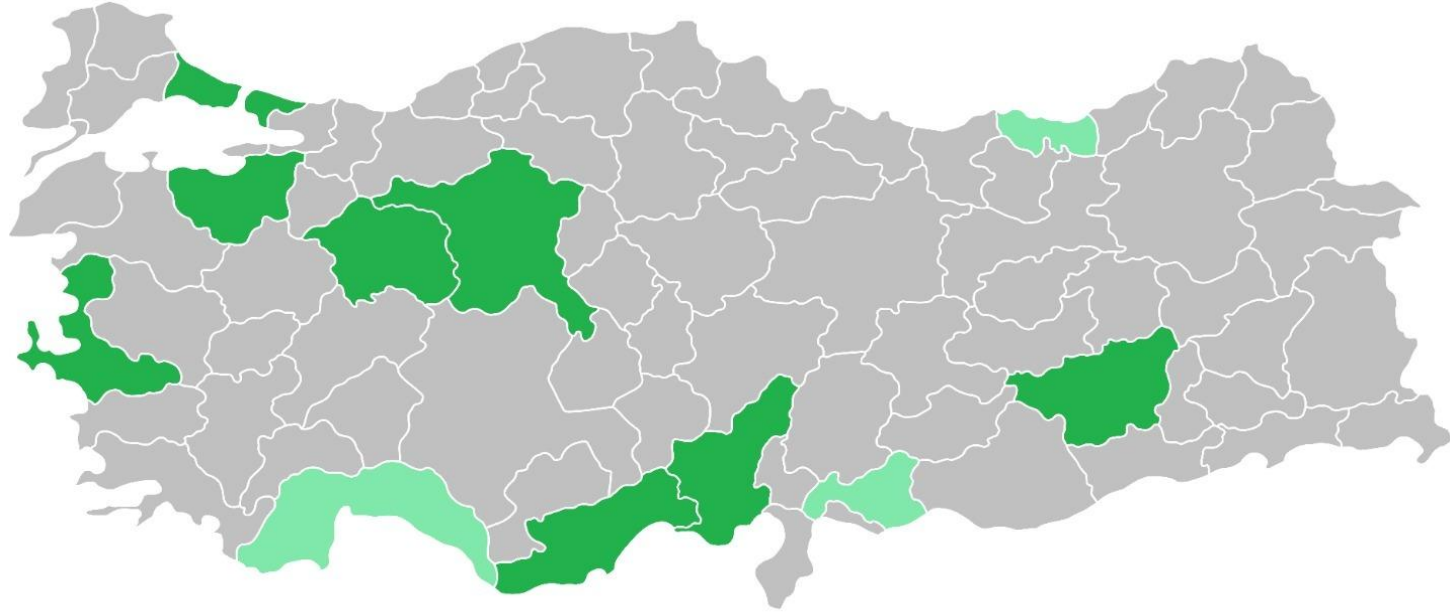
Antalya Muratpaşa Belediyesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi

Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezleri

- Ücretsiz
- Sağlık Güvencesinden Bağımsız
- Anonim
- Ayrımcılıktan ve Damgalamadan Uzak Bir Hizmet
- Ücretsiz Kondom Desteği

Riskli Gruplar İçin Ne Yapabiliriz?

- Cinsel Sağlık Eğitimi
- Risk Farkındalığı Artırma Faaliyetleri
- Önyargı ve Damgalamayı Azaltma alışmaları
- Teste Ulaşımı Kolaylaştırma
- **Kondom** – PrEP – PEP
- **Yabancılar İçin Dil Desteği ve Sağlığa Erişim**
- **STK – Yerel Yönetim – Merkezi Yönetim – Akademi İşbirliği**

TEŞEKKÜRLER...

